

Understöd för Retreatstiftelsens fastighetsinvestering

Yhteinen kirkkoneuvosto 11.12.2025 § 328
540/02.03.00/2025

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää olla myöntämättä Retreatgården Snoan-retriittisäätiölle avustusta sen esittämää rakennushanketta varten

Käsittely

Yhteisen seurakuntatyön johtaja Stefan Forsén ja jäsen Kalle Sällström poistuivat esteellisinä käsittelyn ajaksi (hallintolaki 28 § 1 mom., 5. kohta).

Johtava juristi Saara Haukipuro selosti asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin yksi puheenvuoro.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätöshistoria

Yhteinen kirkkoneuvosto 30.11.2023 § 335

Yhteinen kirkkoneuvosto 18.04.2024 § 133

Yhteinen kirkkoneuvosto 13.06.2024 § 199

Selostus

Taustaa

Retriittisäätiö Snoanin hallitus on lähestynyt Helsingin seurakuntayhtymää sähköpostitse 17.9.2025 avustusanomuksella, jonka sisältö on seuraava:

"Hyvä Juha Silander,

Retriittisäätiön hallitus lähestyy sinua kysymyksellä: olisiko mahdollista, että Helsingin seurakuntayhtymä voisi osallistua rahoitukseen koskien rakennushanketta Suomen vanhimmalla retriittikeskuksella Snoanissa?

Snoanin 51-vuotisen historian aikana toiminta ei ole koskaan ollut yhtä laajaa ja osallistavaa kuin viime vuosina. Lappvikin, Hangon kiinteistölle kokoontuu retriittiosallistujia sekä seurakunnista että yleisöstä hiljentymään ja pohtimaan olemassaolon hengellisiä ja maallisia ulottuvuuksia. Monet ovat olleet mukana jo vuosikymmeniä, monet tulevat ensimmäistä – mutta harvoin viimeistä – kertaa. Toiminta on tärkeintä, mutta myös metsän siimeksessä vallitseva hiljaisuus, luonnon läheisyys, valmiiksi valmistettu ruoka, jota nautitaan hiljaisen musiikin säestyksellä vanhassa Torpassa, sekä uunien rätisevä tuli – kaikki nämä rikastuttavat kokemusta.

Ongelmana on niin sanottu kappalitalo, jossa sijaitsee sekä hartaushuone että majoitustilat noin tusinalla henkilölle. Rakennus on tullut tiensä päähän.

Vuonna 1970 alun perin kanalana toiminut rakennus on vuosien varrella muutettu ja laajennettu. Rakennus täytyy uudistaa sekä teknisistä että toiminnallisista syistä.

Retriittisäätiöllä, joka omistaa ja hallinnoi koko kiinteistöä, ei ole omaa pääomaa rakennushankkeen toteuttamiseen. Lisätietoja löytyy liitteestä.

Retriittisäätiön hallitus etsii nyt rahoittajia turvaamaan Snoanin tulevaisuuden vähintään seuraavaksi 50 vuodeksi. Toivomme voivamme aloittaa vuoropuhe-lun Helsingin seurakuntayhtymän edustajien kanssa, jotta saisimme käsityksen siitä, olisiko mahdollista hakea teiltä avustusta tähän tarkoitukseen.

Ystävällisin terveisin,

Stefan Forsén Hallituksen puheenjohtaja”

Alkuperäinen anomusteksti:

Bästa Juha Silander

Retreatstiftelsens styrelse närmar sig dig med en fråga: Är det möjligt att Helsingfors kyrkliga samfällighet kunde delta i finansieringen för ett byggprojekt på Finlands äldsta retreatgård Snoan?

Aldrig under Snoans 51-åriga historia har verksamheten varit så omfattande och engagerande som under de senaste åren. På fastigheten i Lappvik, Hangö, samlas retreatdeltagare från både församlingar och allmänheten för att gå in i tystnad, reflektera över existensens både andliga och världsliga dimensioner. Många har varit med i något årtionde, många kommer för första – men sällan sista – gången. Verksamheten är det viktigaste, men stillheten i skogs-gläntan, närheten till naturen, den färdiglagade maten som äts till stilla musik i det gamla Tor-pet, elden som sprakar i ugnarna – allt bidrar till upplevelsen.

Problemet är att det så kallade kapellhuset, som inhyser både ett andaktsrum och inkvarte-ring för ett dussin personer, har tjänat ut. Sedan 1970 har det som ursprungligen var ett höns-hus byggts om och byggts ut. Byggnaden måste förnyas, både av tekniska och funktionella orsaker. Retreatstiftelsen, som äger och förvaltar hela fastigheten, har själv inte kapital för byggprojektet. Läs mer om detta i bilagan.

Retreatstiftelsens styrelse söker nu finansiärer för att trygga Snoans framtid under minst 50 år till. Vi hoppas få inleda en dialog med företrädare för Helsingfors kyrkliga samfällighet, för att få en uppfattning om huruvida det är möjligt att ansöka om bidrag av er för detta ändamål.

Med vänlig hälsning,

Stefan Forsén, styrelseordförande

Retriittisäätiön toiminnasta

Retriittisäätiöltä saatujen tietojen mukaan Snoanissa järjestetään vuosittain noin 24 retriittiä, joihin osallistuu yhteensä noin 240–250 henkilöä. Kun mukaan lasketaan vetäjät ja vapaaehtoiset, yöpyvien määrä nousee yli kolmeensataan. Lisäksi Snoanissa vierailee seurakuntaryhmiä, rippikoululaisia ja pienryhmiä päiväkäynneillä. Osallistujien kotipaikoista ei ole tilastoa, mutta arviolta neljäsosa heistä on Helsingistä. Retriittejä järjestetään ruotsiksi, suomeksi ja englanniksi, ja Snoan toivottaa kaikki tervetulleiksi kielestä riippumatta.

Retriitti tarjoaa mahdollisuuden irtautua arjen kiireestä ja keskittyä hiljaisuuteen, rauhaan ja rukoukseen luonnonkauniissa ympäristössä. Toiminta perustuu vahvasti vapaaehtoisten työhön: talonväkeen kuuluu noin 25 säännöllistä ja 15 satunnaista vapaaehtoista, jotka huolehtivat käytännön tehtävistä retriittien aikana.

Snoan on Suomen vanhin retriittikartano, perustettu vuonna 1974, ja sen kautta retriittitoiminta tuli Suomeen. Vaikka retriittikartanoita on perustettu eri puolille Suomea, useimmat niistä ovat viimeisen kymmenen vuoden aikana lopettaneet toimintansa. Snoan selvisi koronavuosien haasteista pienimuotoisuutensa ja vahvan vapaaehtoistyön ansiosta. Nykyisin Snoanilla on vakiintunut ja toimiva retriittikeskeinen toiminta, mikä tekee siitä ainutlaatuisen lajissaan.

Retriittisäätiön hanke

Retriittisäätiö Snoan on kuvannut toimintaansa ja rakennushankettaan erillisellä liitteellä olevassa kuvauksessa. Avustustarve kohdistuu uuden rakennuksen rakentamiseen vanhan tilalle.

Retriittisäätiön suunnittelemaan uuden rakennuksen majoitusosioon kuuluisi 13 huonetta, joissa on omat kylpyhuoneet, keittokomero, varastotila ja tekninen tila. Rakennuksen kokonaispinta-ala tulisi olemaan 306 neliometriä, minkä lisäksi saunarakennuksen pinta-ala 42 neliometriä.

Kustannusarvio koko hankkeelle on 1 170 000 euroa, mihin sisältyy erillinen saunarakennus (kustannusarvio noin 100 000 euroa). Kustannuslaskennalla on suositeltu 12 prosentin riskivarausta (140 400 euroa).

Helsingin seurakuntayhtymän yleisavustusten myöntämisen perusteet

Yhteinen kirkkoneuvosto on 13.6.2024 kokouksessaan hyväksynyt uuden käytännön yleisavustusten kohdalla vuodesta alkaen 2025 siten, että hakijoita arvioidaan seuraavien kriteereiden mukaan, miten ne

- a. toteuttavat kirkon tehtäviä Helsingissä siten, että ne täydentävät seurakuntien toimintaa
- b. sitouttavat seurakuntien jäseniä (vapaaehtoistyö) ja tarjoavat heille mahdollisuuden näin toteuttaa kirkon tehtävää
- c. tuovat sellaista lisäarvoa, joka on linjassa seurakuntien strategian kanssa ja jota ei jo hoida jokin muu taho.

Myös aiemmissa lähetyksen ja kansainvälisen diakonian avustusten päätöksissä on perusteltu tyhjentävästi se, miksi juuri esitetyille järjestöille tulisi myöntää tukea, sekä selkeät perustelut siitä, miten esitetyt hankkeet tuovat Helsingin seurakunnille lisäarvoa tai liittyvät sen strategiaan.

Kustannuspaikalla 3942700001 (kohdennettuihin projekteihin ja hankkeisiin sekä katastrofeihin ja kriiseihin) on tämän vuoden talousarviossa jäljellä 23.000 euroa.

Seurakuntayhtymän myöntämät avustukset

Muut kuin lähetykselle ja kansainväliseen diakoniaan maksetut avustukset ovat harvinaisia ja poikkeuksellisia. Myönnetyt avustussummat ovat vaihdelleet. Esimerkiksi tänä vuonna lähetyksen ja kansainvälisen diakonian ulkopuolisia

avustuksia on maksettu 15.000 € Open Doors Finland ry:lle, viime vuonna 30.000 € + 50.000 € Diakonissalaitokselle ja vuonna 2023 Al Amana Centerille 45.000 €.

Open Doors -järjestölle on myönnetty avustusta vuonna 2025 projektiin Teematunti lukion UE2 -kurs-sille (Uskonnonvapaus ihmisoikeutena, Kristittyjen uskonnonvapaustilanne globaalisti). Open Doors on voittoa tavoittelematon järjestö, joka on toiminut jo vuodesta 1955. Open Doors tukee kristittyjä alueilla, joilla kristinusko on kielletty tai siihen suhtaudutaan vihamielisesti.

Al Amana Centre on yksi harvoista kristillisten tahojen johtamista organisaatioista muslimienemmistöisessä maailmassa, joka työskentelee kestävän rauhan edistämiseksi. Kotipaikka Al Amana Centerillä on Oman. Avustus on koskenut opintomatkan kustannuksia nuorisolle kohdennetun isos-koulutuksen tiimoilta. Avustus on liittynyt olennaisesti Helsingin seurakuntayhtymän strategiaan ja nuorten sekä nuorten aikuisten aseman ja roolin vahvistamiseksi ja heidän sitouttamisekseen.

Johtopäätökset

Seurakuntayhtymän avustusten myöntämisessä on painotettu hakemuksia, jotka ensisijaisesti palvelevat helsinkiläisiä ja täydentävät seurakuntien omaa toimintaa. Avustettavan toiminnan tulee tuottaa lisäarvoa, joka on linjassa Helsingin seurakuntayhtymän strategisten tavoitteiden kanssa. Avustuksen käyttötarkoituksen tulee siten olla seurakuntayhtymän strategian mukainen.

Retriittisäätiö Snoanin asema retriittitoiminnan kentällä on kiistatta merkittävä, ja sen toiminta on vakiintunutta omalla erityisalallaan.

Tässä tapauksessa on kuitenkin jäänyt epäselväksi, miten säätiön toiminta toteuttaa kirkon perustehtävää erityisesti Helsingissä. Lisäksi säätiön toiminta ei merkittävästi aktivoi Helsingin seurakuntien jäseniä esimerkiksi vapaaehtoistoiminnan kautta. Retriittitoiminta oman seurakuntayhtymän alueen ulkopuolella ei myöskään kuulu seurakuntayhtymän strategian painopistealueisiin kuluvalle strategiakaudella.

Edellä esitettyjen seikkojen perusteella ei ole perusteita myöntää avustusta kyseiselle toimijalle.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.
Asiassa ei ole tarpeen tehdä ympäristövaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Johtava juristi Saara Haukipuro, saara.haukipuro@evl.fi

Jakelu

Retreatgården Snoan